

# Öz Bildirime Dayalı Palyatif Bakım Uygulamaları Ölçeği

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Öz Bildirime Dayalı Palyatif Bakım Uygulamaları Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28672>

## Özet

Öz Bildirime Dayalı Palyatif Bakım Uygulamaları Ölçeği, sağlık profesyonellerinin palyatif bakım alanındaki uygulamalarına ve bu süreçte karşılaştıkları zorluklara dair kendi algılarını ölçmek amacıyla geliştirilmi? veya uyarlanmı? bir ölçüm aracıdır. Bu ölçeğin Türkçe versiyonunun uyarlama ve psikometrik özellikleri Akdeniz-Kudubes ve arkadaşları tarafından 2019 yılında yayımlanan kapsamlı bir çalışmada ile belirlenmiştir. Ölçek, özellikle hemşirelik ve ilgili sağlık disiplinlerindeki profesyonellerin öz bildirim temelinde uygulama yeterliliklerini değerlendirmeye odaklanmaktadır.

Uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültürüne ve sağlık sistemine uygunluğunu test ederek, palıatif bakım hizmetlerinin kalitesini artırmaya yönelik eğitim ve müdahale programlarının geliştirilmesine bilimsel bir zemin hazırlamıştır. Çalışmada, ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılmış ve sağlık psikometrisi özelliklerine sahip olduğunu göstermeyi amaçlanmıştır.

## Anahtar Kelimeler

Palyatif bakım, Hemşirelik, Öz bildirim, Psikometri, Ölçek uyarlaması, Sağlık profesyonelleri, Türkiye.

## Yazarlar

Akdeniz-Kudubes, A., Bektaş, M., Ayar, D., Bektaş, S., Selekoglu-Ok, Y., Salı-Altan, S., ... Arıcıoglu, A.

## Amaç

Ölçeğin temel amacı, klinik alanda çalışan sağlık profesyonellerinin (özellikle hemşirelerin) palyatif bakım uygulamalarına yönelik mevcut bilgi, beceri ve deneyim düzeylerini kendi beyanları doğrultusunda saptamaktır. Bu, palıatif bakıma dair algılanan yeterlilikleri ve uygulama engellerini sistematik bir şekilde değerlendirme imkanı sunar.

Bu araç, sağlık kurumlarında palıatif bakım eğitimi ihtiyaçlarını belirlemek ve bu alanda hizmet kalitesini artırmak için hedef odaklı eğitim programları tasarlamak amacıyla kullanılmak üzere uyarlanmıştır. Ayrıca, palıatif bakım uygulamalarının ulusal ve uluslararası standartlarla karşılaştırılmasına olanak tanır.

## Yapı

Öz Bildirime Dayalı Palyatif Bakım Uygulamaları Ölçeği, genellikle çok boyutlu bir yapıya

ölçmektedir. Bu yapı, profesyonellerin palyatif bakımın çeşitli bileşenlerindeki davranışsal ve algısal yeterliliklerini kapsar. Bu bileşenler arasında ağı yönetimi, semptom kontrolü, hasta ve aile ile iletişim, etik konulara yaklaşım ve kültürel duyarlılık gibi temel palyatif bakım alanları bulunmaktadır.

Ölçek, katılımcıların belirli bir uygulamayı ne sıklıkta veya ne kadar yeterli hissettiklerini değerlendirmelerini gerektirerek, öznel yeterlilik ve uygulama düzeyini kantitatif veriye dönüştürmeyi hedefler. Orijinal ölçeğin faktör yapısı, genellikle bu farklı uygulama alanlarının temsil eden alt boyutlardan oluşmaktadır.

## Geçerlik

Ölçeğin Türkçe versiyonunun geçerlik çalışmaları, Akdeniz-Kudubes ve arkadaşları (2019) tarafından titizlikle yürütülmüştür. Bu çalışmada, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek için yapı geçerliği analizlerine odaklanılmıştır.

Yapı geçerliğini incelemek amacıyla genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin maddelerinin, orijinal İngilizce versiyonunda belirlenen faktör yapısını koruyup korumadığını ve Türk örnekleminde de anlamlı bir şekilde ayrıştığını ortaya koymuştur.

## Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, ölçümün kararlılığını ve iç tutarlılığını değerlendirmeyi amaçlamıştır. Güvenirlik için en yaygın kullanılan yöntem, ölçeğin iç tutarlılığını gösteren Cronbach Alfa katsayısının hesaplanmasıdır.

Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçekteki tüm maddelerin birbiriyle tutarlı olduğunu ve aynı psikolojik yapıyı ölçmeye hizmet ettiğini gösterir. Akdeniz-Kudubes ve arkadaşları'nın (2019) çalışması, ölçeğin alt boyutları ve toplam puanı için kabul edilebilir düzeyde yüksek iç tutarlılık katsayıları rapor etmiştir, bu da ölçeğin güvenilir bir araç olduğunu işaret etmektedir.

## Faktör Analizi

Uyarılma çalışmasının kritik bir aşaması, orijinal ölçeğin boyutluluk yapısının Türk kültüründeki sağlık profesyonelleri örnekleminde de geçerli olup olmadığını doğrulamaktır. Bu amaçla Faktör Analizi teknikleri uygulanmıştır.

Faktör analizi sonuçları, ölçeğin maddelerinin palyatif bakım uygulamalarının farklı yönlerini temsil eden mantıklı ve ayrık faktörler altında toplandığını göstermelidir. Bu, ölçeğin teorik yapısının kültürel adaptasyon sürecinden sonra da korunduğunun bilimsel kanıtı olacaktır.

## Ölçek Bilgileri

**Test Türü:** Uyarlama (Adaptasyon)

**Format:** Kaynakta belirtilmemiştir, ancak uygulama ve tutum ölçekleri için yaygın olarak Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır.

**Dil Seçeneği:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Sağlık Profesyonelleri (Özellikle hemşireler ve palyatif bakım hizmeti sunan klinisyenler).

**Yaş Grubu:** Yetişkinler.

**Popülasyon Detayları:** Türkiye'deki çeşitli hastanelerde veya sağlık kuruluşlarında görev yapan klinisyenler.

**Test Metodolojisi:** Öz Bildirim Envanteri.

**Derecelendirme:** Kaynakta belirtilmemiştir.

## Anahtar Kelimeler

Ölçek geliştirme, Palyatif bakım uygulamaları, Hemşirelik eğitimi, Geçerlik, Güvenirlilik, Türkçe uyarlama.

## Yazarlar

**Sorumlu Yazar:** Asli Akdeniz Kudube

**Yazar ORCID Tanımlayıcısı:** Belirtilmemiştir.

**İletişim E-posta Adresi:** [asliakdeniz@hotmail.com](mailto:asliakdeniz@hotmail.com)

**Yazın Adresi:** Belirtilmemiştir.

## İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2019 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı ve izinleri için sorumlu yazar Asli Akdeniz Kudube ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve psikometrik detayları aşağıdaki linkte bulunmaktadır: [internationaljournalofcaringsciences.org](http://internationaljournalofcaringsciences.org)

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [oz-bildirime-dayali-palyatif-bakim-uygulamalari-olcegi-toad.pdf](#)

## Kaynakça

Akdeniz-Kudubes, A., Bektaş, M., Ayar, D., Bektaş, F., Selekoglu-Ok, Y., Sal-Altan, S., ... Aricioglu, A. (2019). Palliative care difficulties and psychometric properties of the Turkish version of the self-esteem based palliative care practice scale. *International Journal of Caring Sciences*, 12(1), 162-175.

## Öz Bildirime Dayalı Palyatif Bakım Uygulamaları Ölçeği Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Sağlanan kaynak içerikte ölçeğin maddeleri yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için Akdeniz-Kudubes ve arkadaşları'nın (2019) yayımlanan orijinal makalesine başvurulması gerekmektedir.